

Sygn. akt VIII U 22/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2021 r. w Gliwicach

sprawy Z. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 listopada 2020 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. S. prawo do rekompensaty;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz Z. S. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 22/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu Z. S. prawa do rekompensaty z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, wskazując że ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 2009 r.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się przyznania spornego świadczenia. W uzasadnieniu podniósł, że okres jego zatrudnienia w Hucie (...) S.A. na stanowiskach specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych (1990-1997, 2006-2008), specjalisty nadzoru budowlanego (2000-2006), inspektora nadzoru budowlanego (2008) winien być zaliczony do stażu pracy w szczególnych warunkach, albowiem jego praca polegała na bezpośredniej kontroli pracy pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał nadto, że niezależnie od braku wykazania przez ubezpieczonego 15 lat pracy w szczególnych warunkach, nie mógłby on obecnie nabyć prawa do rekompensaty, ponieważ spełniał przesłanki do przyznania prawa do emerytury z obniżonego wieku emerytalnego w związku z wykonywaniem prac w warunkach szczególnych, czyli nie utracił możliwości nabycia emerytury w obniżonym wieku z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony Z. S. urodził się (...)

W dniu 12 października 2020 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury wraz z rekompensatą z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Decyzją z 19 października 2020 r. (...) Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu emeryturę w kwocie zaliczkowej od 1 października 2020 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Zaskarżoną decyzją z 27 listopada 2020 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do rekompensaty, argumentując iż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 r. wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat i 10 miesięcy, tj. okresy zatrudnienia od 1 września 1975 r. do 31 sierpnia 1988 r. i od 1 października 1988 r. do 31 lipca 1990 r. na stanowisku mistrza w D. Głównego Mechanika w Hucie (...) S.A. w M..

(...) Oddział w Z. nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 2009 r. okresów zatrudnienia w Hucie (...) S.A. w M.: od 1 sierpnia 1990 r. do 30 września 1990 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika, od 1 października 1990 r. do 31 stycznia 1991 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych, od 1 lutego 1991 r. do 31 grudnia 1997 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika, od 1 kwietnia 2000 r. do 28 lutego 2006 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru budowlanego w D. Remontów, od 1 marca 2006 r. do 28 lutego 2008 r. na stanowisku specjalisty nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika, od 1 marca 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku inspektora nadzoru budowlanego w D. Remontów, Inwestycji i (...), ponieważ ze względu na rodzaj piastowanych stanowisk, które wiążą się z obowiązkami natury organizacyjnej, logistycznej, sprawozdawczej i administracyjnej, ubezpieczony nie mógł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawować bezpośredniego dozoru nad pracownikami wykonującymi prace w warunkach szczególnych, a nadto nie wykazano by pracownicy ci wykonywali prace w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony posiada świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 20 listopada 2020 r. wystawione przez Hutę (...) S.A., z których wynika, że:

- pracując w okresie od 1 września 1975 r. do 30 czerwca 1987 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w wykazie B, dział IV, poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jako pracownik bezpośredniego dozoru stale zatrudniony w wydziale wymienionym w poz. 9-15;
- pracując w okresach od 1 lipca 1987 r. do 31 sierpnia 1988 r., od 1 października 1988 r. do 25 stycznia 1998 r., od 1 kwietnia 2000 r. do 31 grudnia 2008 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

W okresie od 1 września 1975 r. do 9 października 2020 r. ubezpieczony był zatrudniony w Hucie (...) S.A. w M. na następujących stanowiskach:

- mistrza w D. Głównego Mechanika (od 1 września 1975 r. do 31 lipca 1990 r., przy czym w okresie od 1 do 30 września 1988 r. przebywał na urlopie bezpłatnym),
- specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika (od 1 sierpnia 1990 r. do 30 września 1990 r., od 1 lutego 1991 r. do 31 grudnia 1997 r.),
- specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych (od 1 października 1990 r. do 31 stycznia 1991 r.),
- zastępcy kierownika działu technicznego (od 1 stycznia 1998 r. do 25 stycznia 1998 r.),
- zastępcy kierownika działu inwestycji ds. nadzoru i rozliczeń (od 26 stycznia 1998 r. do 31 marca 2000 r.),
- specjalisty ds. nadzoru budowlanego w D. Remontów (od 1 kwietnia 2000 r. do 28 lutego 2006 r.),
- specjalisty nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika (od 1 marca 2006 r. do 28 lutego 2008 r.),
- inspektora nadzoru budowlanego w D. Remontów, Inwestycji i (...) (od 1 marca 2008 r. do 31 grudnia 2008 r.),
- inspektora nadzoru budowlanego (od 1 stycznia 2009 r. do 9 października 2020 r.).

Huta (...) S.A. zajmowała się produkcją metali ciężkich, takie jak: cynk, ołów, kadm. Ubezpieczony pracował na wydziale budowlanym, w D. Głównego Mechanika, których podstawowym zadaniem było przeprowadzanie remontów i odbudowy pieców przemysłowych. Remont pieca zazwyczaj polegał na wyburzeniu wymurówki i następnie jej odtworzeniu. W. musiały być wykonane zwłaszcza przy remontach dysz przy piecu szybowym, czy wymianie płyt. Do remontu kapitalnego piece były wychładzane przynajmniej do 50 stopni C., aby można było do niego wejść. W przypadku remontów doraźnych, prace murarskie wykonywane były na bieżąco, bez całkowitego wychładzania. Przy nagrzewnicy temperatura wynosiła w środku około 600 stopni C., a po częściowym wychłodzeniu około 200 stopni C.. W piecach był ciekły cynk, ołów, spiek – wsad do pieca szybowego. Wydzielały się związki kadmu i ołowiu, pyły z tymi związkami i dwutlenek węgla. Takie prace remontowe doraźne prowadzone były w odległości około metra od rozgrzanego metalu i często w otoczeniu innych pracujących kotłów (popularnie zwanych piecami). Przykładowo, na wydziale rafinerii ołowiu, w którym znajdowało się 10 kotłów z podmurówkami i odciągami, jeden z nich mógł być remontowany przez pracowników wydziału budowlanego, a pozostałe nadal pracowały. Na wydziale spiekalni pracownicy wydziału budowlanego przeprowadzali remonty maszyny spiekalniczej, którą wyłączono by można było do niej wejść ale proces technologiczny pozostawał w toku, co powodowało, że pracownicy wydziału budowlanego pracowali w dużym zapyleniu. Wydział przetwórstwa kadmu połączony był z wydziałem rektyfikacji cynku, gdzie mieściły się kolumny kadmowe – rodzaje pieców, które również należało remontować.

Zadaniem ubezpieczonego było sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad pracami remontowo-budowlanymi pieców przemysłowych. Po zmianie stanowiska pracy z mistrza na specjalistę ds. nadzoru robót budowlanych, ubezpieczony w dalszym ciągu wykonywał bezpośredni nadzór nad pracownikami zajmującymi się wymurówkami pieców hutniczych, przy czym zakres jego obowiązków i odpowiedzialności zwiększył się. Wynikało to m.in. z faktu, że w latach 90-tych w Hucie zaczęto korzystać z usług zewnętrznych firm budowlanych w zakresie remontowania pieców, co spowodowało, że ubezpieczony musiał nadzorować również pracę mistrzów zatrudnionych w tych firmach. Ubezpieczony codziennie stawał się na budowie i przez większą część dniówki, a czasami nawet przez 8 godzin i więcej, bezpośrednio nadzorował prace murarskie przy piecach przemysłowych. Prace remontowe były wykonywane na wydziałach będących w ruchu. Ubezpieczony nie prowadził dziennika budowy, ponieważ tego typu dokumentację sporządzał kierownik budowy. Po przejściu do D. Remontów zakres obowiązków ubezpieczonego nie zmienił się. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Podczas nadzoru nad pracami remontowo-budowlanymi przy piecach hutniczych był narażony na takie same warunki szkodliwe jak podlegli mu pracownicy, m.in. wysoką temperaturę, zapylenie związkami kadmu i ołowiu, dwutlenkiem węgla. Ubezpieczony pracował w systemie 3#zmianowym lub 4-brygadowym.

W okresie od 1 stycznia 1998 r. do 31 marca 2000 r. ubezpieczony był oddelegowany do D. Inwestycji, a jego praca polegała na nadzorowaniu innych firm, które prowadziły inwestycje. Nie sprawował wówczas bezpośredniego nadzoru nad remontami urządzeń.

Razem z ubezpieczonym w Hucie (...) S.A. pracowali: M. B. (zatrudniony od 1981 r.), S. G. (zatrudniony w latach 1968-2003), A. H. (zatrudniony w latach 1975-2018).

Ubezpieczony legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym 24 lata i 3 miesiące okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 3 dni okresów nieskładkowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, zeznań świadków M. B., S. G. i A. H. oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 14 maja 2021 r. k.37).

Wymienione wyżej dowody Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Wyjaśnienia odwołującego oraz zeznania świadków są logiczne, wzajemnie się pokrywają i uzupełniają, a dodatkowo korelują z dowodami w postaci dokumentów, w tym zapisami w świadectwach pracy oraz świadectwach wykonywania prac w warunkach szczególnych, przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków odwołującego w spornym okresie. W konsekwencji, Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie – na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie dotyczy uprawnień ubezpieczonego do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1924) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zgodnie z ust. 2 rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych określa ogólne warunki nabycia prawa do rekompensaty, czyli – zgodnie z definicją legalną zamieszczoną w art. 2 pkt 5 ustawy – do odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze przez osoby, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Prawo do rekompensaty przysługuje ubezpieczonemu, który legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Chodzi w tym przypadku o pracę, o której mowa w art. 32, 33, 39, 40 i 50c ustawy (art. 21 ust. 1).

Przesłankami uprawniającymi do rekompensaty są:

- utrata przez ubezpieczonego możliwości przejścia na emeryturę w związku z wygaśnięciem po dniu 31 grudnia 2008 r. – w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. – podstawy normatywnej przewidującej takie uprawnienie;
- niespełnienie przez ubezpieczonego warunków uprawniających go do emerytury pomostowej;
- legitymowanie się przez ubezpieczonego co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

- niezyskanie przez ubezpieczonego prawa do wcześniejszej emerytury według zasad przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Bezspornie ubezpieczony jest uprawniony do emerytury w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednak nabycie prawa do emerytury na zasadach ogólnych nie wpływa w żaden sposób na uprawnienia do rekompensaty.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 17 grudnia 2015 r. sygn. III AUa 717/15 (LEX nr 1964970), celem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Nie polega ona jednak na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, ale na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Zauważyć także trzeba, iż skoro zgodnie z art. 23 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 u.e.r.f.u.s. kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Jedynie więc nabycie prawa do wcześniejszej emerytury stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty, natomiast nabycie prawa do emerytury na zasadach ogólnych nie wpływa w żaden sposób na uprawnienia do rekompensaty.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła zatem ostatecznie posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 2009 r. wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem (...) Oddział w Z. w zaskarżonej decyzji z 27 listopada 2020 r. uwzględnił mu jedynie 14 lat i 10 miesięcy takiej pracy, tj. okresy zatrudnienia od 1 września 1975 r. do 31 sierpnia 1988 r. i od 1 października 1988 r. do 31 lipca 1990 r. na stanowisku mistrza w D. Głównego Mechanika w Hucie (...) S.A. w M..

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w Hucie (...) S.A. w M.: od 1 sierpnia 1990 r. do 30 września 1990 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika, od 1 października 1990 r. do 31 stycznia 1991 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych, od 1 lutego 1991 r. do 31 grudnia 1997 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika, od 1 kwietnia 2000 r. do 28 lutego 2006 r. na stanowisku specjalisty ds. nadzoru budowlanego w D. Remontów, od 1 marca 2006 r. do 28 lutego 2008 r. na stanowisku specjalisty nadzoru robót budowlanych w D. Głównego Mechanika, od 1 marca 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku inspektora nadzoru budowlanego w D. Remontów, Inwestycji i (...), uznając że ze względu na rodzaj piastowanych stanowisk, które wiążą się z obowiązkami natury organizacyjnej, logistycznej, sprawozdawczej i administracyjnej, ubezpieczony nie mógł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawować bezpośredniego dozoru nad pracownikami wykonującymi prace w warunkach szczególnych, a nadto nie wykazano by pracownicy ci wykonywali prace w warunkach szczególnych.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15-letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że w całym powyższym spornym okresie ubezpieczony bez względu na nazwę zajmowanego stanowiska, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na bezpośrednim nadzorze inżynieryjno-technicznym i sprawował kontrolę jakości wykonanych prac przez pracowników wykonujących prace budowlano-remontowe pieców hutniczych na oddziałach będących w ruchu. Powyższe okoliczności potwierdzili zeznający w sprawie świadkowie, którzy byli współpracownikami odwołującego.

Pracownicy nadzorowani przez ubezpieczonego wykonywali pracę w warunkach szkodliwych, która została wymieniona w wykazie A, dział XIV, poz. 25, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) i określona jako prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Z kolei praca ubezpieczonego polegająca na bezpośrednim nadzorze ww. pracowników wymieniona została w wykazie A, dział XIV, poz. 24 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. – kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Sąd zwraca uwagę, że w orzecznictwie i doktrynie panuje ugruntowany już pogląd, iż określonymi w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze czynnościami ogólnie pojętej kontroli oraz dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, są wyłącznie te czynności, które wykonywane są w warunkach bezpośrednio narażających na szkodliwe dla zdrowia czynniki, a więc polegające na bezpośrednim dozorcze i bezpośredniej kontroli procesu pracy na stanowiskach pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Jeśli zatem czynności te wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku pracy związanym z określoną w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia kontrolą lub dozorem inżynieryjno-technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu, niezależnie od tego ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór pracowników, a ile na inne czynności ściśle związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część, takie jak sporządzanie związanej z nim dokumentacji. Czym innym jest wykonywanie czynności administracyjno-biurowych ściśle związanych ze sprawowaniem dozoru inżynieryjno-technicznego, a czym innym wykonywanie w ramach zakresu obowiązków również innych czynności, niemających związku z wykonywaniem bezpośredniego dozoru nad procesem produkcji. Wykonywanie takich czynności w ramach zakresu obowiązków na danym stanowisku pracy uniemożliwia sprawowanie dozoru stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji wyłącza zaliczenie takiego okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach (tak Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 8 sierpnia 2013 r., III AUa 2191/12, LEX nr 1356505).

Podobnie również Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 9 stycznia 2013 r. (III AUa 909/12, LEX nr 1280928), który podkreślił, że osoba sprawująca dozór inżynieryjny nie musi stale przebywać na stanowiskach gdzie jest wykonywana praca

w szczególnych warunkach. Ponoszenie odpowiedzialności za wykonywanie takiej pracy, w której każdy błąd techniczny może narazić na niebezpieczeństwo pracowników i inne osoby, musi być związane z prowadzeniem odpowiedniej dokumentacji i zostać uznane za wykonywanie pracy w warunkach szczególnych.

Również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 września 2009 r. (II UK 31/09, LEX nr 559949), w tezie drugiej i trzeciej zauważył, iż jeśli czynności ogólnie pojętej kontroli oraz dozoru inżynieryjno-technicznego wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku pracy związanym z określoną w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) kontrolą lub dozorem inżynieryjno-technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu, niezależnie od tego ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór pracowników, a ile na inne czynności ściśle związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część, takie jak sporządzanie związanej z nim dokumentacji. Czym innym jest wykonywanie czynności administracyjno-biurowych ściśle związanych ze sprawowaniem dozoru inżynieryjno-technicznego, a czym innym wykonywanie w ramach zakresu obowiązków również innych czynności, niemających związku z wykonywaniem bezpośredniego dozoru nad procesem produkcji. Wykonywanie takich czynności w ramach zakresu obowiązków na danym stanowisku

pracy uniemożliwia sprawowanie dozoru stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji wyłącza zaliczenie takiego okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach.

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że ubezpieczony – biorąc pod uwagę zaliczony przez ZUS okres pracy w szczególnych warunkach oraz uznany przez Sąd okres sporny – legitymuje się 15-letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Sąd wskazuje również, że wbrew stanowisko organu rentowego zaprezentowanemu w odpowiedzi na odwołanie, ubezpieczony nie spełniał przesłanek do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ nie legitymuje się on okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze co najmniej 25 lat, co wynika z akt organu rentowego dotyczących kapitału początkowego.

Wobec faktu, że ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki uprawniające go do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał odwołującemu prawo do rekompensaty.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 256).

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek